

Tussen 2021 en eind 2024 zal er voor de voorbereidende fase volgende personeelsinzet besteed zijn voor volgende taken:

- Coördinatie van de voorbereidingen (regie)
- Afstemming met diverse partners en mogelijke betrokkenen, waaronder actieve voorbereiding en deelname aan werksessies
- Contractmanagement
- Inhoudelijke opvolging
- Ondersteuning van dossierbeheerders

BdMOW:

- DMOW (departement Mobiliteit en Openbare Werken, afdeling Beleid: 0,75 VTE, afdeling Maritieme Toeging: 1 VTE, afdeling Waterbouwkundig Laboratorium: 0,5 VTE, stafdienst (communicatie): 0.2 VTE, afdeling organisatie (juridische ondersteuning): 0.1 VTE (totaal: 2,55VTE)
- MDK (agentschap Maritieme Dienstverlening & Kust), afdeling Kust: 0,5 VTE, communicatie: 0,1 VTE

Partners Vo vanuit een adviserende rol (bv. mbt specifieke beschermingszones obv de EU Habitat- en Vogelrichtlijnen, het optimaal benutten van ruimte, het maximaliseren van het toeristisch karakter, de economische impact enz.), het bijdragen aan draagvlak voor mogelijke scenario's en het ter beschikking stellen van expertise vanuit hun maatschappelijk netwerk. Dit varieerde van enkele mandagen per jaar tot 0.4 VTE

- agentschap Natuur en Bos (ANB): 0,4VTE
- Departement Omgeving (DOMG): 0,2VTE
- Toerisme Vlaanderen: 0,2 VTE

Aanvullend werd **gericht externe ondersteuning ingezet** via het **consortium Hoogtij(d)** om het onderzoek uit te voeren en om het strategisch beleidsplan Kustvisie op te maken De raamovereenkomst loopt van 2021 tot eind 2024 .

Doorheen de jaren zijn de volgende aantal externe profielen voorzien, gaande van inhoudelijk-technische profielen (puur studiewerk) tot procesbegeleiders of het uitwerken van communicatieproducten i.f.v. draagvlakontwikkeling):

Jaar	externe VTE (220 werkdagen/jaar)
2017	3,4
2018	9,1
2019	10,6
2020	7,4
2021	11,6
2022	22,1
2023	9,5

Aandachtspunten:

- De tot op heden ingezette personeelsinzet kwam uit de reguliere werking van de diverse entiteiten. Daarbij werden andere taken verminderd of op een ander kwaliteitsniveau uitgevoerd. Op lange termijn is dit geen houdbare werkwijze, noch voor DMOW als de overige entiteiten.

- Het **cocreatieve proces** zorgde voor **veel draagvlak** maar legde ook een **hoge (tijds)druk** op de betrokken partijen. Om dit **vertrouwen ook de komende decennia te behouden** én om maximaal in een zo vroeg mogelijk stadium ook de concrete projecten zo kansrijk en integraal mogelijk invulling te geven, wordt aanbevolen om ook in de toekomst zoveel mogelijk op een co-creatieve wijze verder te werken. Dit **vraagt weliswaar meer personeelsinzet**, maar zorgt anderzijds voor meer draagvlak en daardoor voor betere en sneller uitgevoerde projecten.

3. RAMING VAN BENODIGDE PERSONEELSINZET VOOR UITVOERING VAN HET KUSTVISIE ACTIEPLAN 2024-2034

Het actieplan omvat in totaal 24 actiefiches van het actieplan 2024-2034. Hieronder volgt een opsomming van de voornaamste acties met bijhorende ramingen (voor zover reeds mogelijk o.w.v. voorwaardelijke link tussen heel wat acties). Na de uitvoering van het actieplan 2024-2034 zullen er verdere actieplannen volgen m.h.o.o. de lange termijn bescherming en verdere ontwikkeling van onze kust en het achterliggende binnenland.

Gezien de **langdurige looptijd van de uitvoering**, gezien de **noodzakelijke interne kennisopbouw** om dit complex plan te kunnen regisseren en coördineren alsook de **nood aan inhoudelijke ervaring over de werking van de Vo bij de opeenvolgende projecten** wordt voornamelijk ingezet op bijkomende interne capaciteit. Bovendien is de **kost voor interne Vo-capaciteit meestal beduidend lager dan de kosten voor structureel ingezette externen**.

Voor profielen die puur op projectmatige of tijdelijke basis nodig zullen zijn, zal wel externe ondersteuning ingezet worden.

- Samenwerkingsstructuur (Actiefiche 1)

Doel van de acties:

- Draagvlak ontwikkelen en bewaken via een cocreatieve aanpak...
- Continuiteit garanderen
- Vertrouwen tussen partners opbouwen om issues vlot te kunnen oplossen

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Aansturing, opvolging en afstemming tussen de diverse projecten (focus op meerdere decennia)
- Regierol binnen de Vlaamse overheid
- Netwerk van actoren betrekken
- Faciliteren van overleg
- Bemiddeling bij conflicten of tegengestelde belangen
- Kwaliteitsbewaking van programmawerking en projectmanagement

Behoefte:

- De partnerorganisaties van de stuurgroep maken minstens 1 VTE vrij voor hun regierol¹ vanuit de betreffende expertises uit het beleidsdomein (bij voorkeur 1 specifiek profiel) best minimaal 1 personeelslid voltijds deel uit van het Regisseursteam.
  - o **DMOW: 2 VTE** -> owv veelheid aan acties (coördinatie en brede regierol, betrokken in alle acties)
  - o **MDK: 2 VTE** -> owv betrokkenheid bij alle acties gericht op de uitvoering aan de kust
  - o **ANB: 1 VTE** -> trekker van 3 actiefiches en betrokken actor bij minstens 10 van de 24 actiefiches
  - o **DOMG: 1 VTE** -> trekker van 2 fiches en betrokken in 9 fiches vanuit de afstemming met het omgevingsbeleid

---

¹ De VTE in dit luik betreffen A profielen

- **Toerisme Vlaanderen: 1 VTE** -> belangrijke rol bij vele actiefiches om de afstemming met de toeristisch-recreatieve aspecten te bewaken.
- **Communicatieprofiel: 0,5 VTE** -> i.f.v. structurele coördinatie van een integrale communicatie i.s.m. de reguliere communicatieteams van de diverse entiteiten (bv. onderhoud van de website i.k.v. Kustvisie, voor de opmaak van digitale nieuwsbrieven, fysieke communicatieproducten,...)

Daarnaast wordt voorgesteld dat het regieteam ook vanuit de provincie West-Vlaanderen 1 VTE ter beschikking krijgt. De kustgemeenten zijn ook vragende partij om deel uit te maken van het Regisseursteam.. Dit dient echter in 2024 nog verder doorgesproken te worden met de provincie en de kustgemeenten.

- **Financieringsstrategie (Actiefiche 2)**

Doel van de acties:

- Goede budgetramingen en verrekeningen van de kosten over de diverse betrokken actoren (de gemeenten, de havenbedrijven, individuele bedrijven in de havens, en intern de Vlaamse overheid,...)
- Verkennen van fondsenpiste: opdat elke partner tijdig de nodige financiële middelen ter beschikking zou stellen en om vlotter en flexibeler het meerjarenprogramma uit te kunnen voeren, wordt gedacht aan de piste van een fonds, waar partners van buiten de Vlaamse Overheid hun bijdrage zouden kunnen storten.
- Verkrijgen van EU-middelen

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Uitwerken van de financieringsstrategie
- Doorrekenen van diverse financieringsmogelijkheden
- Lanceren van bestekken
- Financieel begeleiden van de diverse projectcoördinatoren
- Fondsenpiste uitwerken
- EU-financiering aanvragen via opbouw en voorbereiding van investeringsdossiers, leningen in samenwerking met de partners .

Behoefte:

- Financieel profiel: 1 VTE (senior A-profiel)

- **Juridische verankering (Actiefiche 3)**

Doel van de acties:

- Juridische zekerheid bewerkstelligen: rechtszekerheid
- Juridische verankering van engagementen tussen diverse partijen

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Faciliteren van de diverse gewestelijke RUP's
- Opmaken van samenwerkingsovereenkomsten
- Coördinatie van juridische geschillen
- Ondersteuning in de gewestelijke stedenbouwkundige dossiers

Behoefte:

- DOMG: 1 VTE Ruimtelijk planner

- **Continue visievorming uitbouw kansrijk kustbeschermingslint (Actiefiche 4) en actiefiches 5, 6 en 7**

Doel van de acties:

- Uitwerking van visie op de bebouwde omgeving en het openbaar domein in relatie tot het kustbeschermingslint voor de diverse kustgemeenten (visie voor 2 gemeenten/jaar)

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Uitwerken visie voor elke kustgemeente (natuurontwikkelingsvisie, toeristisch-recreatieve visie, beheervisie stranden en duinen...) met aandacht voor de kustjachthavens
- Afstemming met de diverse betrokken partijen om te komen tot de nodige visieteksten per kustgemeente
- Uitvoering van de visies na oplevering en afstemming met de toeristisch-recreatieve en andere actoren

Behoefte:

- Gedurende 1 jaar:
  - o ANB:
    - 0 VTE – wordt binnen reguliere capaciteit opgevangen (1 VTE)
    - 250k ifv de natuurontwikkelingsvisie
- Gedurende 3 jaar:
  - o DMOW:
    - 0 VTE – wordt binnen reguliere capaciteit opgevangen (1 VTE)
    - 1500k voor de economische toekomstvisie voor de haven van Oostende en Zeebrugge
  - o MDK:
    - 0 VTE – wordt binnen reguliere capaciteit opgevangen (1 VTE)
    - 400k voor de toekomstvisie kustjachthavens
- Gedurende 10 jaar (en langer):
  - o DOMG:
    - 2 VTE i.f.v. opstelling en uitvoering van visieteksten i.k.v. ruimtelijke ordening in relatie tot Kustvisie
    - 250k
- Gedurende 10 jaar (en langer):
  - o Toerisme Vlaanderen: 3 VTE i.f.v.
    - uitwerken lange termijn toeristisch-recreatieve visie
    - coördinatie uitvoering van de betreffende visie

Daarnaast wordt vanuit de Provincie West-Vlaanderen 1 VTE verwacht i.f.v. het mee uitwerken van de nodige visies.

- **Optimale timing strandzones (Actiefiche 9)**

Doel van de acties:

- Een goede aanpak van de strandzones tijdens het uitrollen van de Kustvisie

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Opstellen en opvolgen van overkoepelend projectprogramma en faseringsplan voor de strandzones
- Opzetten van en coördinatie van de subsidiemaatregelen

Behoefte:

- MDK:
  - o 0,5 VTE ifv opmaak projectprogramma en faseringsplan + coördinatie subsidieprojecten
  - o 125k binnen reguliere middelen voor projectprogramma en faseringsplan strandzones
  - o 500k binnen reguliere middelen voor uitvoeren van pilots en koppelkansen (mogelijks a.h.v. subsidieprogramma's)
- **Optimale timing commerciële havens (Actiefiche 10)**

Hier is doorlopende inzet nodig met beperkte verhoging in de periode tot 2030 i.f.v. een vlotte opstart van de nodige terrein acties met een effectgerichte planning.

Subacties	Beschrijving	Personeel	Motivering
-----------	--------------	-----------	------------

1	Het opmaken van inventarissen per haven die de aanwezige haveninfrastructuur (bouwwerken en kunstwerken) en activiteiten vaststellen.	0,25 VTE	De nagaan van de status en monitoring is al iets wat momenteel gebeurt binnen de districten Zeebrugge, Oostende. Dit zal echter geïntensiveerd moeten worden zodat heel de havens in kaart gebracht moeten worden voordat de eerste ingrepen zich voordoen. Binnen huidige takenpakket van de districtsfhoofden is geen ruimte voor verdere intensivering
2	Het opmaken van een eindelevenscyclusanalyse en analyse van de bouwtechnische aanpasbaarheid voor de aanwezige infrastructuur.	0,25 VTE	Hier dienen studies voorbereid en opgevolgd te worden die momenteel nog geen deel uitmaken van het takenpakket van de huidige VTE's.
3	Het onderzoeken en bepalen van het optimale beschermingsniveau voor de aanwezige infrastructuur en activiteiten.		
4	Het bepalen van kantelpunten, kritieke momenten en nodige ingrepen voor de aanwezige haveninfrastructuur en de impact op aanwezige activiteiten.		
5	Het uitwerken van een faseringsplan voor geplande ingrepen met als doel de continuïteit van aanwezige activiteiten maximaliseren.	0,25 VTE	Het opmaken van een faseringsplan en bijhorende studies en opvolging is iets wat intern VO moet gebeuren gezien dit gaat over het optimaal inzetten en afstemmen van Vlaamse middelen. Dit zal een continu actie worden die momenteel nog geen deel uitmaakt van de van de huidige VTE's.
6	Het continu bijwerken van het faseringsplan en het integreren van nieuwe haveninvesteringen en koppelkansen.		
7	Het continu onderzoeken van mogelijke milderende maatregelen om de impact op havenactiviteiten te ontlasten.		
8	Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen."		
Totaal		0, 75 VTE	

- **Optimale timing recreatieve havens (Actiefiche 11)**

Doel van de acties:

- Vlotte uitvoering concrete ingrepen

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- opmaken van inventarissen per haven die de aanwezige haveninfrastructuur (bouwwerken en kunstwerken) en activiteiten vaststellen.
- Het opmaken van een eindelevenscyclusanalyse en analyse van de bouwtechnische aanpasbaarheid voor de aanwezige infrastructuur.

- onderzoeken en bepalen van het optimale beschermingsniveau voor de aanwezige infrastructuur en activiteiten.
- bepalen van kantelpunten, kritieke momenten en nodige ingrepen voor de aanwezige haveninfrastructuur en de impact op aanwezige activiteiten.
- uitwerken van een faseringsplan voor geplande ingrepen met als doel de continuïteit van aanwezige activiteiten maximaliseren.
- continu bijwerken van het faseringsplan en het integreren van nieuwe haveninvesteringen en koppelkansen.
- continu onderzoeken van mogelijke milderende maatregelen om de impact op havenactiviteiten te ontlasten.
- onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen

Behoefte:

- MDK: gedurende 10 jaar (en langer): 1 VTE ifv diverse deelacties

Ontwerp en realisatie commerciële havens (Actiefiche 12)

Dit betreft profielen waarvoor de volledige invulling pas na 2030 nodig is, wanneer de eerste concrete projecten dienen op te starten.

subacties	Beschrijving	Personeel	Motivering
1	Het opstellen van een projectprogramma op basis van het faseringsplan, de toekomstvisies voor de havens, budgetten in de tijd en de aanwezige stakeholders.	4 VTE	Hoeveelheden ruw gebaseerd op huidige inzet in grote programma's. Voor het opmaak van een programma dienen een diverse profielen betrokken te worden: milieu, infrastructureel, economisch, ondersteuning.... Alle projecten binnen een programma zullen een hoge mate van complexiteit met zich meedragen. Gezien dit samenstroomt met timing omtrent NSZ (Nieuwe Sluis Zeebrugge) en ECA (Extra Containercapaciteit Antwerpen) kan er niet van uitgegaan worden dat bestaande profielen op deze tijdschaal beschikbaar komen en dient deze bijgevolg additioneel aangeworven te worden
2	Het opzetten van kansrijke kustbeschermingsprojecten volgens het projectprogramma.	8 VTE	Hoeveelheden ruw gebaseerd op huidige inzet aan ingenieurs en ondersteuning die betrokken zijn in de grote infrastructuur projecten. Hier is de nood in de eerste 5 jaar zeer beperkt, maar dient personeel voorzien te worden tegen effectieve concretisering (start 2030) Gezien NSZ en ECA niet afgerond zullen zijn, kan er niet van uitgegaan worden dat bestaande profielen op deze tijdschaal beschikbaar komen en

		dient bijgevolg additioneel personeel aangeworven te worden
Totaal	12 VTE	* dient oplopende aangeworven te worden tussen 2025 en 2030, 2 extra VTE per jaar

- **Ontwerp en realisatie recreatieve havens (Actiefiche 13)**

Doel van de acties:

- Vlotte uitvoering concrete ingrepen

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Opstellen van een projectprogramma op basis van het faseringsplan, de toekomstvisies voor de havens
(Uitvoering van de maatregelen en het samenstellen van technische projectteams per specifieke maatregel en per jachthaven (sluis/SVK) zijn hierin niet vervat. Dit komt pas later in beeld)

Behoefte:

- 250k eenmalig (binnen reguliere kredieten)
- MDK: 0,25 VTE

- **Monitoringsprogramma (Actiefiche 16)**

Doel van de acties:

- Continuïteit garanderen voor het performant monitoringssysteem voor de kust
- Dagelijkse voorspellingen voor de kust en zee, incl. getij voorspellingen in kader van stormtij via het Oceanografisch Meteorologisch Station (OMS)
- Monitoren van bathymetrie, topografie, bodemdaling, morfologie, bodemsedimentatie en andere parameters
- Periodieke gedetailleerde veiligheidstoetsingen

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Desktopstudie
- Multidisciplinair samenbrengen van de bestaande meet- en monitoringsprogramma's
- Monitoring zeespiegelstijging, meteo-oceaandata, hydrodynamische en andere parameters (geïntegreerd in de reguliere werking)

Behoefte:

- MDK: 0,25 VTE bijkomend (reeds 6,35 VTE wordt ondervangen in de reguliere werking)
- 50k voor een desktopstudie (binnen reguliere kredieten)
- Voor het monitoren van biologische en ecologische parameters en het onderzoeken en opzetten van datadelen en opensourcemodelen wordt waarschijnlijk gebruik gemaakt van bestaande datasystemen zoals het meetnet Vlaamse Banken (wordt ondervangen via de reguliere werking).

- **Onderzoeksprogramma (Actiefiche 17)**

Doel van de acties:

- Onderzoek naar het zeeverend systeem van de Belgische Kust aan de zeespiegelstijging
- Wegwerken van voorbije jaren vastgestelde zwakke schakels in de bestaande zeevering (gerelateerd aan de aanleg van een nieuwe zeeveringslinie ten gevolge van de versnelde zeespiegelstijging)

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Voorbereiding van en opmaken van ontwerpen ter versterking van de zeevering tegen zeespiegelstijging

Behoefte:

- DMOW (Waterbouwkundig Labo):

- 2,5 VTE ifv opzetten, uitvoeren en opvolgen van een wetenschappelijk onderzoeksprogramma over het zeewerend kustsystem (bovenop bestaande 0,5 VTE)
- 800k voor de studies wordt op de reguliere middelen voorzien

- **Zandbeschikbaarheid en -behoefte (Actiefiche 19)**

Doel van de acties:

- Voorzien van het nodige zand voor de realisatie van de kustvisie

Taken die gerealiseerd worden met de gevraagde VTE-capaciteit

- Opportuniteiten detecteren in de Vlaamse overheid om geschikte en beschikbare alternatieve zandbronnen in te zetten voor de kustvisie o.b.v. zand dat vrijkomt in grote infrastructurele-, haven-, constructie- of baggerwerken

Behoefte:

- DMOW: 0,5 VTE

- **Afstemming MPKV en Kustvisie (Actiefiche 22)**

Kustvisie start vanuit de presumptie dat het MPKV volledig is uitgevoerd. De resterende noodzakelijk werken i.k.v. het MPKV worden uitgevoerd vanuit de reguliere werking van MDK (eigen personeel en middelen). De afstemming tussen beide programma's gebeurt vanuit de huidige eigen werking.

De jaarlijkse budgettaire middelen op vandaag voor investeringen in waterbeheersing, kustverdediging en jachthavens gerelateerd aan het MPKV bedragen ongeveer 24 MIO euro (GIP 3MI106 & 3MI104).

De huidige personele middelen voor het opvolgen van deze investeringsprojecten aan de kust gerelateerd aan het MPKV bedragen +/- 13 VTE. Na voltooiing van de projecten MPKV zullen deze VTE's verder ingezet worden voor beheer, onderhoud en investeringsprojecten in de kustzone (incl. realisatie deelprojecten Kustvisie).

Belangrijk is dat deze personele en budgettaire middelen wellicht niet zullen volstaan éénmaal de uitvoering van de "grote" maatregelen per jachthaven opgestart worden (samenstelling technische projectteams en budgetten voor 4x sluis of SVK). Dit komt pas later in beeld na het bepalen van de optimale timing van de maatregelen voor de strandzones en de jachthavens.

4. SAMENVATTING:

Op dit moment is het personeelskader als volgt:

	opmaak strategisch beleidsplan Kustvisie (VTE)	uitvoering Masterplan Kustveiligheid (VTE)	monitoring en onderzoek (VTE)
DMOW	2,55	0	0,5
MDK	0,6	13	6,35
consortium Hoogtij(d)(2021-2024, externe personeelscapaciteit)	14,4	0	0
ANB	0,4	0	0
DOMG	0,2	0	0
Toerisme Vlaanderen	0,2	0	0
Totaal	18,35	13	6,85

In 2024 zal met dit personeelskader verder gewerkt worden.

Vanaf 2025 zal volgend personeelskader nodig zijn volgens de huidige ramingen:

	uitvoering Kustvisie actieplan 2025-2034 (m.u.v. acties omtrent monitoring en onderzoek) (VTE)		uitvoering Masterplan Kustveiligheid (VTE)		monitoring en onderzoek (VTE)	
	bestaand personeel	extra benodigd personeel vanaf 2025	bestaand personeel	extra benodigd personeel vanaf 2025	bestaand personeel	extra benodigd personeel vanaf 2025
DMOW	0	7	0	0	0,5	2,5
MDK	0	4,75	13	0	6,35	0,25
ANB	1	1	0	0	0	0
DOMG	0	4	0	0	0	0
Toerisme Vlaanderen	0	4	0	0	0	0
Totaal	1	20,75	13	0	6,85	2,75

Bijkomend dienen tussen 2026 en 2030 jaarlijks gemiddeld 2 extra VTE voor DMOW voorzien te worden voor het ontwerp en de realisatie van de kustbeschermingsmaatregelen in de havens van Oostende (tussen 2030 en 2050) en Zeebrugge (tussen 2025 en 2060).

Na uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid (omstreeks 2030) zal dit personeel (13 VTE) ingezet worden voor het ontwerp en de realisatie van de kustbeschermingsmaatregelen in de strandzones en in de jachthavens.